

Inbreng raad 9 mei 2022

Coalitieakkoord, zoals vooraf voorbereid

Datum 9 mei
Auteur Ben Schulte

Over het Coalitieakkoord, agendapunt 14 (Door Ben Schulte)

Voorzitter

We hebben kennisgenomen van het coalitieakkoord en kunnen formeel niet veel meer dan dat. Natuurlijk vinden we er als fractie iets van en dat zal ik op hoofdlijnen naar voren brengen. Aan het eind kom ik met ons idee voor een ambitie voor de raad als geheel.

Het is een akkoord op hoofdlijnen, hetgeen betekent dat de tekst over veel onderwerpen zodanig algemeen is, dat je daar nauwelijks iets tegenin kunt brengen. Dat is meteen onze eerste kritische noot: Er zijn nauwelijks meetbare doelen opgeschreven. Dat vraagt om een verdere uitwerking in programma's, zoals ook wordt aangekondigd in het voorwoord.

Dat het eerste onderwerp 'vertrouwen in de politiek' is vinden we uitstekend: De bestuurscultuur moet zodanig zijn dat onze inwoners weten dat ze serieus genomen worden. Dat komt zo uit ons verkiezingsprogramma en dat betekent een flinke andere manier van werken dan het vorige college heeft laten zien. Dus geen geheime stukken meer bij een onderwerp als het Rode Dorp en geen omwonenden passeren zoals bij Fort Geldersoord. We lezen dat het nieuwe college dit duidelijk anders gaat doen: transparant, participatief en met inachtneming van het dualiteitsbeginsel. We zullen ons allen helpen om dit tot realiteit te maken en zullen ons op dit punt roeren als het mis dreigt te gaan.

Het tweede onderwerp, zelfstandigheid, is breed uitgemeten. Zelfstandigheid is zelfs tot doel verheven in dit akkoord. Wij vinden dat niet vreemd van het cda, maar wel van d66 en vvd, die we daar genuanceerder over hebben horen praten. Het gemeentebestuur zou toch de maatschappelijke opbrengst voor de inwoners als centraal doel moeten hebben, waarbij onder meer de bestuursvorm en de financiën middelen zijn, en niet een eerste doel. In dit akkoord komen de inwoners dus op het tweede plan. GroenLinks zet de inwoners wel op één.

De inspanningen voor deze zelfstandigheid blijken vervolgens niet door dit college gedaan te moeten worden, maar vooral door anderen:

1. kostenbeheersing zal leidend zijn in het sociaal domein, waar de inwoners waarschijnlijk de wrange vruchten van zullen plukken;
2. de ambtelijke organisatie zal beter en efficiënter moeten gaan werken en zou Westervoort meer gelijkwaardig met Duiven moeten behandelen. De zwarte piet wordt inderdaad bij 1Stroom gelegd, zodat het cda in 2024 aan haar kiezers kan vertellen dat behoud van zelfstandigheid niet gelukt is omdat 1Stroom niet goed werkt.

De kwalificatie van de ambtelijke organisatie vinden we stuitend en daarmee zet dit college zich direct op achterstand om zaken voor Westervoort gedaan te krijgen. Daarbij is de gerichtheid op

blijvende zelfstandigheid en eigen invulling van beleid door Westervoort nadelig voor een effectief en efficiënt opererende organisatie. Juist harmonisatie van beleid en gerichtheid op samenwerking en uiteindelijk samengaan zal kosteneffectief werken en beter voor de Liemerse inwoners zijn. We houden ons hart vast over de samenwerking van deze wethouders met de ambtelijke organisatie.

De stelling dat zelfstandigheid op den duur niet houdbaar is, onderschrijven de coalitiepartijen nog niet, maar gelukkig wordt het proces van vervolgonderzoeken naar bestuurlijke (fusie)scenario's niet vertraagd, waardoor er medio 2023 conclusies getrokken kunnen worden over mogelijke fusie of zelfstandigheid, met de nodige voorbehouden. GroenLinks ondersteunt deze procesplanning, waardoor het haalbaar blijft dat de volgende verkiezingen herindelingsverkiezingen zullen zijn.

Het paragraafje gematigde lastenstijging eindigt met het onrealistische wensdenken om de OZB te kunnen verlagen. Complimenten aan de vvd dat dit er in staat, maar dat bij behoud van zelfstandigheid natuurlijk nooit werkelijkheid zal worden.

Het sociaal domein, als derde grote onderwerp, wordt tot ons verdriet helaas vooral als kostenpost gezien in de beschrijving in dit akkoord. Dat klopt met wat we van de coalitiefracties gewend waren en waartegen we zullen blijven ageren. Inwoners, die zorg en ondersteuning van de gemeente nodig hebben op dit vlak, kloppen niet voor hun lol bij de gemeente aan en mogen dus wat ons betreft niet puur als kostenpost beschouwd worden. Het lijkt mooi dat d66 haar landelijke slogan "we laten niemand vallen" in dit akkoord heeft kunnen opnemen. Echter, er staat geen punt achter, maar een komma met daarna een grote dikke MAAR gevolgd door een zinsnede over efficiëntie en effectiviteit. Dat baart ons grote zorgen, omdat dan geld leidend is. Wat ons betreft staat er wel een punt achter "We laten niemand vallen", zonder mitsen en maren..

De woningbouw kan eigenlijk niet veel anders zijn dan in de bestaande woonvisie staat, maar de tekst in dit akkoord lijkt daar toch wel wat aan te tornen. We zullen het bij concrete plannen kritisch beoordelen. Wat ons betreft blijft betaalbare en duurzame woonruimte voor met name kleine huishoudens de prioriteit.

Over het onderwerp duurzaamheid hadden we vanuit de hoge ambities van D66 hoge verwachtingen. Op hoofdlijnen zijn we daarin niet teleurgesteld en lezen bij uitgangspunt 1 dat de gemeente, waar invloed en keuze mogelijk is, het voortouw neemt en voor de duurzaamste optie gaat. Dat heeft onze steun. Bovendien zien we dat er expliciet met de portemonnee van de inwoners rekening gehouden wordt bij individuele maatregelen. Dat is hoopvol. Maar deze ambitie lijkt met een bijzondere zinsnede om zeep geholpen te worden in puntje 2 onderaan bladzijde 8: " *we richten ons op oplossingen die mogen groeien, in plaats van direct volgroei zijn en we bovenal doen wat nu wél mogelijk is*". We horen graag van met name D66 wat dit in de praktijk betekent.

Over de bibliotheek lezen we tot onze vreugde dat deze voorlopig op de huidige locatie moet kunnen blijven en een recent collegebesluit geeft aan dat de bezuiniging in ieder geval een jaar wordt uitgesteld. Daar heeft ons campagnevoeren op dit item mogelijk al zijn invloed gehad.

Over de Wyborgh lezen we dat er op korte termijn toch met een leegstandsverordening bedreigd wordt. De VVD en D66 verschilden daar in de campagne sterk over van mening en de VVD lijkt hier gewonnen te hebben. We horen graag de uitleg van D66 uitleg over, die dit punt kennelijk meteen al heeft weggegeven.

De overige onderwerpen zijn zodanig kort of helemaal niet beschreven, dat we daar onze invloed in de raad nog op kunnen uitoefenen. Dat maakt een eerlijk en levendig debat in deze raad mogelijk, zonder al te harde afspraken tussen de coalitiepartners. Als we dat debat inderdaad eerlijk en open voeren, zal dat ook helpen voor het vertrouwen in de politiek.

Tot zover onze beschouwing, zonder directe conclusie. De financiële vertaling in de eerste voorjaarsnota en de verdere uitwerking zullen we kritisch volgen. *The proof of the pudding is in the eating.*

Voorzitter, Dan nu over onze ambities als raad als geheel.

Zowel vanuit het rapport van BMC als vanuit onze scholingsdag van de nieuwe raad hebben we het advies gekregen om als raad meer zelf het stuur te pakken en onze eigen ambities expliciet te maken. Dat zelf het stuur pakken hebben we tot nu toe proberen op te lossen door eigen werkgroepen en klankbordgroepen in het leven te roepen op de belangrijke onderwerpen, zoals het sociaal domein, participatie, omgevingswet en sterk bestuur. Dat heeft wel geholpen, maar niet altijd hebben deze werkgroepen een duidelijk opdracht of doelstelling van ons als raad meegekregen.

Ik heb daarover met de griffier en in onze eigen fractie gesproken met als resultaat het volgende:

In plaats van een raadsakkoord, waarover we in de verkenningsfase hebben gesproken, stellen we vanuit GroenLinks voor om te komen tot een document met een raadsambitie. Dat document behandelt met name de onderwerpen, waar we een werkgroep, klankbordgroep of commissie voor hebben. In feite gaat het dan om het expliciet maken van de doelstelling of het beoogde resultaat van zo'n werkgroep op het betreffende onderwerp. De optelsom van die expliciet gemaakte doelstellingen zou dan een eerste raadsambitie voor de komende periode kunnen zijn, die we jaarlijks evalueren.

Ik zou graag op korte termijn met een of twee anderen, samen met de griffier, een eerste opzet met procesvoorstel hiervoor willen maken, die we komende raadsyclus zouden kunnen bespreken en vaststellen. Wie wil er met mij meedenken? Ik richt me daarbij met name tot de coalitiepartijen. Graag jullie reactie hierop.
